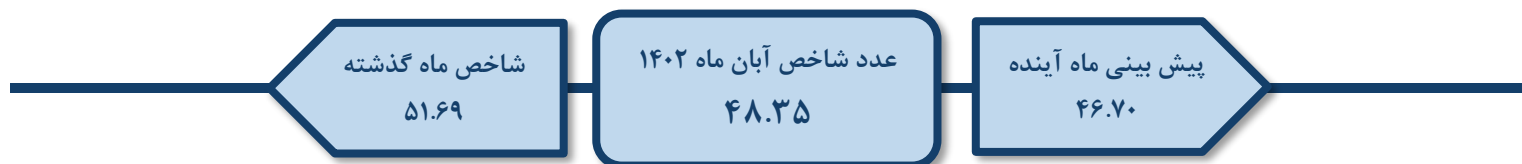

گزارش پنجاهمین دوره طرح شاخص مدیران خرید (PMI) ساختمان – آبان ماه ۱۴۰۲

معاونت پشتیبانی و برنامه ریزی اتاق تعاون ایران

معرفی طرح شامخ (شاخص مدیران خرید)

از میان شاخص‌های گوناگون اقتصادی که توسط کشورها و سازمان‌های بین‌المللی انتشار می‌یابند، شاخص (Purchasing Manager's Index) PMI که در فارسی به اختصار "شامخ" نامگذاری شده است، یکی از مهم‌ترین شاخص‌های اقتصادی است که مورد پذیرش اکثر کشورهای توسعه‌یافته قرار دارد. در حال حاضر شاخص شامخ برای حدود ۲۹۰۰۰ بنگاه بخش خصوصی در بیش از ۴۰ کشور دنیا محاسبه و منتشر می‌شود. در ایران نیز اجرای این طرح توسط اتاق بازرگانی ایران در بخش صنعت از مهرماه سال ۹۷ آغاز گردید. نتایج این شاخص که بر اساس پایش پرسشنامه‌ای به دست می‌آید، بینش‌آنی و تصویر سریعی از شرایط اقتصاد کلان به‌ویژه وضعیت رونق و رکود در بخش‌های ساختمان، صنعت و خدمات ارائه می‌دهد. ویژگی‌های این شاخص عبارتند از:

- داده‌های شامخ به صورت ماهانه در روزهای ابتدایی ماه و پیش از انتشار داده‌های رسمی منتشر می‌شود.
- شامخ، امکان مقایسه مستقیم بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه از طریق تولید داده‌های استاندارد شده را فراهم می‌سازد.
- داده‌ها در شامخ بر اساس مستندات واقعی کسب‌وکارها و نه بر اساس نظرات شخصی و حدس مدیران جمع‌آوری می‌شوند.
- به‌صورت مستمر و دقیق توسط بازارهای مالی، بانک‌های مرکزی، مراکز تصمیم‌گیری اقتصادی و رسانه‌ها در جهان پیگیری می‌شود.

در طرح شامخ، از پاسخ‌دهندگان خواسته می‌شود به ۱۲ پرسش مطرح‌شده در قالب سه معیار وضعیت نسبت به ماه پیش (بهتر شده، بدتر شده و یا تغییری نکرده است)، پاسخ دهند. در صورت انتخاب گزینه بیشتر از ماه قبل: عدد ۱، گزینه بدون تغییر: عدد ۰/۵ و گزینه کمتر از ماه قبل: عدد صفر برای آن پرسش ثبت می‌شود. مجموع حاصل ضرب درصد پاسخگویان به هریک از گزینه‌ها در عدد همان گزینه، مبین عدد شامخ در آن پرسش است. در نهایت معیار سنجش این شاخص عددی بین ۰ تا ۱۰۰ است. عدد ۰ و ۱۰۰ به ترتیب به معنای آن است که ۱۰۰ درصد پاسخگویان گزینه "بدتر شده است" و "بهتر شده است" را انتخاب نموده‌اند، عدد ۵۰ نشان‌دهنده عدم تغییر وضعیت نسبت به ماه قبل، بالای ۵۰ نشانه بهبود وضعیت نسبت به ماه قبل و زیر ۵۰ به معنای بدتر شدن وضعیت نسبت به ماه قبل است.

اتاق تعاون ایران برای نخستین بار در کشور از مهرماه ۱۳۹۸ نسبت به اجرای طرح شامخ ساختمان اقدام نموده که نتیجه آن بصورت ماهانه توسط مرکز آمار اتاق تعاون ایران منتشر می‌شود. در همین راستا محاسبه شامخ ترکیبی کل اقتصاد، با همکاری سه اتاق بازرگانی، تعاون و اصناف در حال انجام است.

چکیده:

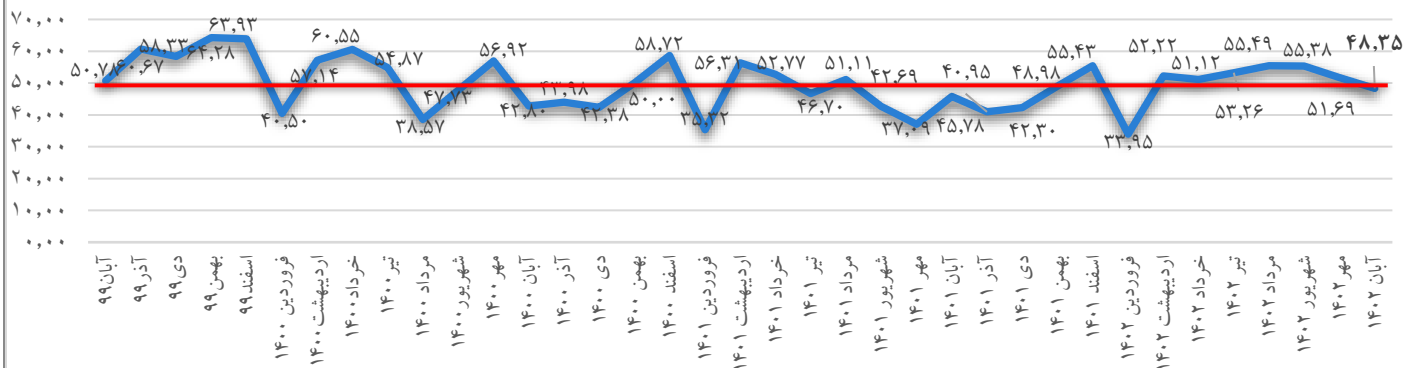
در محاسبه عدد شامخ بخش ساختمان، با توجه به اینکه پرسش اول بالاترین تاثیر را در معیار سنجش کل دارا بوده و بر اساس مطالعات صورت گرفته، رویکرد بکار رفته در محاسبه شاخص کل ساختمان برخی دیگر از کشورها نیز موید این مطلب است؛ لذا عدد شامخ کل برابر با عدد شامخ پرسش اول در نظر گرفته شده است. نتایج ذیل با نظرسنجی از مدیران عامل و یا نمایندگان آنها در شرکت های فعال ساختمانی منتخب، در آبان ماه بدست آمده است.

- عدد شامخ کل در آبان ماه ۴۸.۳۵ با کاهش نسبی، در مقایسه با ماه گذشته (۵۱.۶۹)، وضعیت رکود صنعت ساختمان را نشان می دهد.
- مولفه ی " موجودی محصول نهایی انبار و یا کارهای معوق و ناتمام " نسبت به ماه گذشته افزایش قابل توجهی داشته است.
- مولفه های " میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی " و " قیمت خرید مواد اولیه یا لوازم مورد نیاز " نسبت به ماه گذشته کاهش قابل توجهی داشته است.
- مولفه ی " انتظارات تولید در ماه آینده " با ثبت رقم (۴۶.۷۰) کاهش فعالیت های ساختمانی در آذر ماه را پیش بینی می نماید.

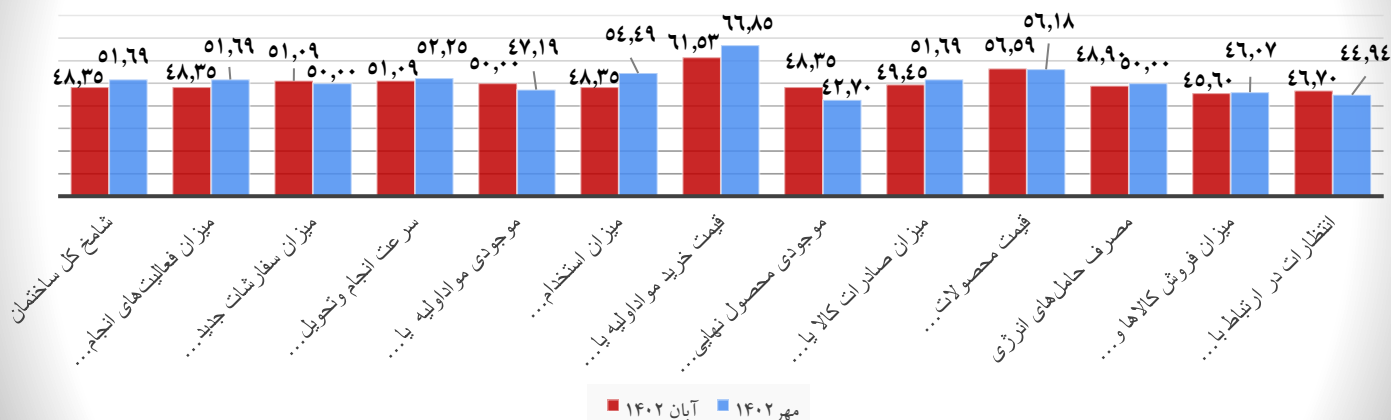
جدول ۱: مولفه های شامخ ساختمان در مهر ماه و آبان ماه ۱۴۰۲

شاخص	مهر ۱۴۰۲	آبان ۱۴۰۲
شامخ کل ساختمان	۵۱.۶۹	۴۸.۳۵
میزان فعالیت های انجام شده (تولید، ارائه خدمات و...)	۵۱.۶۹	۴۸.۳۵
میزان سفارشات جدید مشتریان	۵۰.۰۰	۵۱.۰۹
سرعت انجام و تحویل سفارش و یا فرآیند کار	۵۲.۲۵	۵۱.۰۹
موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده	۴۷.۱۹	۵۰
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۵۴.۴۹	۴۸.۳۵
قیمت خرید مواد اولیه یا لوازم مورد نیاز	۶۶.۸۵	۶۱.۵۳
موجودی محصول نهایی در انبار و یا کارهای معوق و ناتمام	۴۲.۷۰	۴۸.۳۵
میزان صادرات کالا یا خدمات	۵۱.۶۹	۴۹.۴۵
قیمت محصولات تولید شده (خدمات ارائه شده)	۵۶.۱۸	۵۶.۵۹
مصرف حامل های انرژی	۵۰.۰۰	۴۸.۹۰
میزان فروش کالاها و خدمات	۴۶.۰۷	۴۵.۶۰
انتظارات در ارتباط با فعالیت های شرکت در ماه آینده	۴۴.۹۴	۴۶.۷۰

رشد شامخ ساختمان از آبان ۱۳۹۹ تا آبان ۱۴۰۲

مقایسه شاخص های شامخ در دو ماه اخیر

جدول ۳: عدد شامخ ترکیبی (تولید، خدمات و ساختمان) کشورهای منتخب در دو ماه اخیر

کشور	اکتبر	نوامبر
استرالیا	۴۷.۶	۴۶.۴
اتحادیه اروپا	۴۶.۵	۴۷.۱
فرانسه	۴۵.۳	۴۴.۵
آلمان	۴۵.۸	۴۷.۱
ژاپن	۴۹.۹	۵۰
انگلستان	۴۸.۷	۵۰.۱
آمریکا	۵۰.۷	۵۰.۷

جدول ۲: عدد شامخ ساختمان کشورهای منتخب در دو ماه گذشته

کشور	سپتامبر	اکتبر
ایرلند	۴۸.۶	۴۷.۳
اتحادیه اروپا	۴۳.۶	۴۲.۷
فرانسه	۴۳.۷	۴۱
آلمان	۳۹.۳	۳۸.۳
ایتالیا	۴۹.۸	۵۱.۸
انگلستان	۴۵	۴۵.۶

* در زمان تهیه ی این گزارش، نتیجه شامخ

ساختمان در کشور های ذکر شده در ماه نوامبر اعلام نشده است.

تحلیل شامخ بخش ساختمان ایران در آبان ماه ۱۴۰۲:

با استناد به مجموع اظهارات فعالان ساختمانی ۹۱ شرکت بزرگ در گروه های ساخت بنا، مهندسی عمران و فعالیتهای ساخت و ساز تخصصی ساختمان نتایج زیر به ثبت رسید:

✓ شاخص کل در آبان ماه با رقم ۴۸.۳۵ با کاهش نسبی در مقایسه با مهرماه (۵۱.۶۹)، پس از شش دوره متوالی ثبات رونق اقتصادی، فعالیتهای ساختمان و ساخت و ساز در آبان ماه، در وضعیت رکود قرار گرفت. (عدد شاخص کل زیر ۵۰ است).

✓ افزایش مولفه‌ی "موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده" متاثر از کاهش مولفه‌ی "قیمت خرید مواد اولیه یا لوازم مورد نیاز"، در نتیجه‌ی کاهش نسبی نرخ ارز طی ماه جاری می باشد. (لازم به ذکر است این مولفه از دی ماه ۱۴۰۱ در تمام دوره ها (به استثنا مهر ماه ۱۴۰۲) روند نزولی داشته است).

✓ از مهمترین اثرات رکود صنعت ساختمان در آبان ما میتوان به، کاهش مولفه‌های "میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی"، "سرعت انجام و تحویل سفارش و یا فرآیند کار" و "میزان فروش کالاها و خدمات" و در نتیجه افزایش "موجودی محصول نهایی انبار و یا کارهای معوق و ناتمام" اشاره کرد.

✓ طبق نظر فعالین اقتصادی پیش بینی می شود، علی رغم افزایش (حدود دو واحد) مولفه‌ی "انتظارات تولید در ماه آینده" ۴۶.۷ نسبت به ماه قبل (۴۴.۹۴)، صنعت ساختمان در آذرماه همچنان در وضعیت رکود قرار خواهد داشت.

➤ کاربران، ذینفعان و محققین محترم می‌توانند با مراجعه به پورتال تخصصی اتاق تعاون ایران به نشانی www.icccoop.ir به نسخه الکترونیکی این گزارش دست یابند. در ضمن می‌توانید نظرات، پیشنهادات و

انتقادات ارزشمند خود را از طریق پست الکترونیک icc-statistics@icccoop.ir با ما در میان بگذارید.